USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2021/1618

ze dne 29. dubna 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury pro evropský GNSS na rozpočtový rok 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury pro evropský GNSS na rozpočtový rok 2019,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0074/2021),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Agentury pro evropský GNSS (dále jen „agentura“) na rozpočtový rok 2019 činil její konečný rozpočet 33 589 862,79 EUR, což ve srovnání s rokem 2018 představuje nárůst o 4,22 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie ([2]);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky agentury za rozpočtový rok 2019 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že díky úsilí vynaloženému na monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2019 dosáhla míra plnění 100 %, a je tedy stejná jako v roce 2018; dále konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 85,95 %, což ve srovnání s rokem 2018 představuje zvýšení o 2,22 %;

2. konstatuje, že agentura v roce 2018 kromě svého rozpočtu pro hlavní činnosti nadále spravovala velký svěřený rozpočet, z něhož zajišťovala fungování evropské služby pro pokrytí geostacionární navigací (EGNOS) a plnění pověřovacích dohod týkajících se systému Galileo, veřejné regulované služby a programu Horizont 2020; bere na vědomí, že v rámci svěřeného rozpočtu bylo v roce 2019 na závazky vyčleněno celkem 290 696 766,98 EUR a bylo vyplaceno 523 494 171,23 EUR;

Výkonnost

3. konstatuje, že agentura používá určitá opatření jako klíčové ukazatele výkonnosti k posouzení přidané hodnoty svých činností a dalších opatření ke zlepšení rozpočtového řízení, jako je procento provedených úspěšných nezávislých posouzení zranitelnosti a míra čerpání prostředků na závazky a platby v předepsaných lhůtách;

4. oceňuje skutečnost, že od roku 2015 agentura pověřila svými účetními službami Komisi a že sdílí interní audit s Evropskou agenturou pro chemické látky; vybízí agenturu, aby rozvíjela a rozšiřovala spolupráci s agenturami Unie;

5. vyzývá agenturu, aby nadále rozvíjela součinnost a posilovala spolupráci a výměnu osvědčených postupů s ostatními agenturami Unie za účelem zvýšení účinnosti v oblastech, jako jsou lidské zdroje, správa budov, IT služby a bezpečnost;

6. konstatuje, že v červenci 2019 agentura zaznamenala incident, který vedl k šestidennímu výpadku služeb systému Galileo, takže v dotčené infrastruktuře systému musely být aktivovány postupy rychlé obnovy; konstatuje, že Rada agentury pro bezpečnostní akreditaci analyzovala spis o výpadcích služeb v letech 2018–2019 se zvláštním důrazem na výpadek v červenci 2019 a vypracovala řadu bodů a opatření, kterými je třeba se zabývat, aby se posílila odolnost systému; žádá v této souvislosti agenturu, aby orgán příslušný pro udělení absolutoria informovala o vývoji situace;

([1]) Úř. věst. C 430, 20.12.2019, s. 12.
([2]) Úř. věst. C 430, 20.12.2019, s. 12.

7. konstatuje, že v únoru 2019 byly uvedeny do provozu čtyři nové družice;

8. konstatuje, že v roce 2019 byla v soutěži MyGalileoApp, do které se zapojilo přibližně 150 týmů, udělena finanční cena třem novým inovativním způsobům využití systému Galileo, čímž agentura podpořila začínající podniky a mladé inovátory v Unii při rozvíjení jejich podnikatelského potenciálu;

9. konstatuje, že podle zvláštní zprávy Účetního dvora o budoucnosti agentur („zvláštní zpráva Účetního dvora“) má agentura v praxi velmi omezenou autonomii, pokud jde o její hlavní úkol využívat globální družicový navigační systém Galileo na základě pověřovací dohody s Komisí; vyzývá Komisi, aby přezkoumala autonomii agentury, zejména pokud jde o její pravomoci při provádění pověřovací dohody prostřednictvím řady komplexních smluv s průmyslovými partnery a subjekty veřejného sektoru; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o dalším vývoji v této věci;

10. konstatuje, že podle zvláštní zprávy Účetního dvora v návaznosti na audit provedený v období od března do září 2019 musí agentura výrazně zlepšit svou spolupráci s členskými státy, mezinárodními subjekty a dalšími agenturami Unie, neboť bylo zjištěno, že agentura má pouze omezené informace o strategiích a opatřeních členských států na podporu využívání služeb systému Galileo; důrazně agenturu vybízí, aby zintenzivnila svou spolupráci a sdílení informací s členskými státy, mezinárodními subjekty a dalšími agenturami Unie s cílem zvýšit využívání služeb systému Galileo a sledovat společný cíl, kterým je provádění politik Unie v zájmu jejích občanů; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o dalším vývoji v této věci;

11. zdůrazňuje, že je důležité posílit digitalizaci agentury, pokud jde o postupy vnitřního chodu a řízení; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále aktivní, aby se za každou cenu zabránilo vzniku digitální propasti mezi agenturami; upozorňuje však na to, že je třeba přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření s cílem předejít všem rizikům ohrožujícím on-line bezpečnost zpracovávaných informací; připomíná rovněž, že je důležité, aby se agentura více zviditelnila ve sdělovacích prostředcích, na internetu a v sociálních médiích s cílem informovat o své práci;

Incident v souvislosti se systémem Galileo

12. vyjadřuje politování nad tím, že dne 10. července 2019 došlo při modernizaci systému k incidentu v pozemní infrastruktuře systému Galileo, což vedlo k šestidennímu výpadku počátečních služeb navigace a určování času systému Galileo; vítá však skutečnost, že Komise zřídila nezávislou vyšetřovací komisi, která prošetřila tento incident a vydala doporučení, jež mají předejít opakování podobných incidentů v budoucnu;

13. připomíná, že vyšetřovací komise zjistila nesprávnou manipulaci, technickou anomálii zařízení a nestandardní konfiguraci zařízení, jehož se anomálie týkala, a připomíná, že vyšetřovací komise identifikovala různorodé základní příčiny incidentu související s organizací a řízením systému Galileo, lidskými faktory a s komplexní a nestandardní konfigurací systému; vyzývá Komisi a agenturu, aby se důsledně řídily doporučeními vyšetřovací komise, zejména pokud jde o kontinuitu služeb a optimalizaci řízení systému Galileo a zajištění lepší institucionální komunikace s uživateli a členskými státy v krizových situacích; vyzývá Komisi a agenturu, aby pravidelně informovaly orgán příslušný k udělení absolutoria o následných opatřeních;

Personální politika

14. bere na vědomí, že dne 31. prosince 2019 byl plán pracovních míst naplněn z 92,81 %, přičemž ze 139 dočasných pracovníků povolených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání se 128 povolenými místy v roce 2018) jich bylo jmenováno 129; konstatuje dále, že pro agenturu v roce 2019 pracovalo 55 smluvních zaměstnanců a 3 vyslaní národní odborníci; bere na vědomí, že agentuře bylo v plánu pracovních míst na rok 2019 kromě jednoho již poskytnutého pracovního místa přiděleno dalších 10 pracovních míst;

15. je znepokojen tím, že podle zvláštní zprávy Účetního dvora má agentura potíže s náborem zaměstnanců s potřebnými odbornými znalostmi a že v reakci na nedostatek pracovních míst nebo národních odborníků zadává agentura stále více klíčové úkoly externím soukromým dodavatelům, na nichž se pak může stát závislou; vyzývá Komisi, aby situaci pečlivě prozkoumala a poskytla agentuře nezbytné prostředky k náboru potřebných pracovníků; vyzývá Komisi, aby orgán příslušný k udělení absolutoria o této záležitosti informovala;

16. vítá úsilí agentury a nová opatření, která byla zavedena s cílem přilákat, přijmout a udržet si vysoce kvalifikované zaměstnance;

17. vyjadřuje politování nad přetrvávající zeměpisnou nerovnováhou ve složení zaměstnanců agentury, zejména na úrovni středního a vrcholného vedení; vyzývá agenturu, aby zajistila řádné zastoupení státních příslušníků všech členských států a zároveň respektovala schopnosti a výkon kandidátů, jak je uvedeno v článku 27 služebního řádu úředníků;

18. vybízí agenturu, aby dále rozvíjela dlouhodobý rámec politiky lidských zdrojů zaměřený na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, celoživotní poradenství a profesní rozvoj, vyvážené zastoupení žen a mužů, práci na dálku, zeměpisnou rovnováhu a nábor a integraci osob se zdravotním postižením;

19. bere na vědomí nerovnoměrné zastoupení žen a mužů v roce 2019 u členů vrcholného vedení (7 mužů a 4 ženy) a ve správní radě (24 mužů a 5 žen); žádá agenturu, aby v budoucnu zajistila vyváženost pohlaví na úrovni vrcholného vedení; žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací členů správní rady agentury přihlížely k tomu, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů;

20. je znepokojen velikostí správní rady agentury, která ztěžuje rozhodování a způsobuje značné administrativní náklady;

Udržitelnost

21. vyjadřuje politování nad tím, že agentura dosud nepřijala cíle v oblasti snižování emisí CO_2; vyzývá agenturu, aby vytvořila pracovní rámec šetrný k životnímu prostředí a snížila svou uhlíkovou stopu a spotřebu energie a aby zavedla pracovní proces bez tištěných materiálů;

22. vyjadřuje politování nad tím, že její dodavatel neuvádí podrobně podíl zdrojů energie a že proto není možné určit, kolik energie z obnovitelných zdrojů agentura využívá; vyzývá agenturu, aby přešla k dodavateli, který je schopen poskytovat podrobnosti o zdrojích energie;

Zadávání zakázek

23. konstatuje, že pokud jde o opatření přijatá na základě zjištění Účetního dvora z roku 2018, bylo proti agentuře zahájeno soudní řízení u Soudního dvora Evropské unie, které zpochybňovalo výsledky zadávacího řízení na rámcovou smlouvu o provádění satelitního systému Galileo v období 2017 až 2027 v hodnotě 1,5 miliardy EUR; bere na vědomí, že společnost Eutelsat od věci upustila a Soudní dvůr EU řízení zastavil;

24. konstatuje, pokud jde o opatření přijatá na základě zjištění Účetního dvora z předchozího roku, že modul elektronického podávání nabídek v rámci postupů elektronického zadávání veřejných zakázek neřešil složité potřeby agentury v oblasti zadávání veřejných zakázek a bylo rozhodnuto, že nabídková řízení nebudou prováděna elektronicky, a že tedy nebude používán žádný z informačně-technologických nástrojů pro elektronické zadávání veřejných zakázek, které vyvinula Komise; na základě odpovědi agentury bere na vědomí, že agentura obnovuje kontakty s Komisí s cílem posoudit možnost využívat elektronické zadávací řízení u zakázek, u nichž může být vhodnější; žádá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o dalším vývoji v této věci;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

25. konstatuje, že na webové stránce agentury nebyly zveřejněny všechny životopisy členů správní rady; připomíná své výzvy, aby agentura zveřejňovala životopisy všech členů správní rady a aby o krocích podniknutých v této souvislosti informovala orgán příslušný k udělení absolutoria; bere na vědomí, že sekretariát správní rady i koordinátor vnitřní kontroly připomínají členům správní rady, aby předložili chybějící dokumenty, a upomínají je a že prohlášení o zájmech správní rady jsou uložena v systému agentury pro správu dokumentů;

26. konstatuje, že na webové stránce agentury jsou zveřejněny životopisy a prohlášení o zájmech členů vrcholného vedení; konstatuje nicméně, že na webové stránce agentury nejsou zveřejněny životopisy a prohlášení o zájmech vedoucích pracovníků; bere na vědomí, že agentura čeká na to, až Komise formálně schválí prováděcí pravidla ohledně střetu zájmů, aby mohla zveřejnit životopisy vedoucích pracovníků na své webové stránce;

27. zdůrazňuje, že současný etický rámec platný pro orgány a agentury Unie má značné nedostatky, neboť je roztříštěný a stávající ustanovení nejsou v dostatečném souladu; zdůrazňuje, že tyto otázky by měly být řešeny vytvořením společného etického rámce, který zajistí uplatňování vysokých etických standardů pro všechny instituce, subjekty a agentury Unie;

28. zdůrazňuje, že někteří úředníci vyplňují prohlášení o neexistenci střetu zájmů a provádějí sebehodnocení s ohledem na dodržování etických norem; zdůrazňuje však, že tato vlastní prohlášení a sebehodnocení nejsou dostatečná, a že je proto zapotřebí dodatečné kontroly;

Vnitřní kontroly

29. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že agentura podepsala pracovní ujednání s Evropskou kosmickou agenturou (ESA) o provádění programů EGNOS a Galileo a že v roce 2019 agentura zaplatila 55,5 milionu EUR podle pracovního ujednání o programu EGNOS a 223,7 milionu EUR podle pracovního ujednání o programu Galileo; na základě zprávy Účetního dvora bere na vědomí, že existuje riziko, že platby agentury Evropské kosmické agentuře mohou být vypočteny na základě nepřesných údajů kvůli neexistenci komplexní strategie *ex ante* nebo *ex post*; na základě odpovědi agentury konstatuje, že je prováděna kontrola *ex ante* s cílem potvrdit, že výše žádostí o platbu souhlasí s příslušnými platebními plány a předběžným financováním uvedeným v pracovních ujednáních, a že kontrolu *ex post* nelze použít, protože agentura má smluvní povinnost zaplatit; na základě odpovědi agentury bere na vědomí, že agentura provede kontrolu *ex post*, zejména úplné sesouhlasení nákladů a činností s žádostmi o přiznání náhrady nákladů v období 2020–2023;

30. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že agentura má zpoždění při provádění svého nového rámce vnitřní kontroly, který měl být schválen v roce 2019, a při schvalování svého plánu zachování provozu, který je předmětem následných šetření Účetního dvora od roku 2015 a byl schválen až 15. května 2020, což představuje hlavní vnitřní nedostatky v postupech agentury; na základě odpovědi agentury bere na vědomí, že agentura hodlá dokončit svůj rámec vnitřní kontroly v roce 2020;

31. konstatuje, že útvar interního auditu (IAS) předložil v listopadu 2019 zprávu o auditu využívání programu EGNOS s pěti důležitými doporučeními a jedním problémem, který je třeba zvážit; vyzývá agenturu, aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o pokroku v tomto směru;

32. konstatuje, že oddělení interního auditu provedlo v roce 2019 audit „posilování personální kapacity GSA“, a přestože zpráva nebyla v roce 2019 dokončena, počítalo se nicméně s tím, že bude zahrnovat jedno velmi důležité a čtyři důležitá doporučení; žádá agenturu, aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o pokroku dosaženém při provádění těchto doporučení;

33. konstatuje, že v roce 2019 agentura vybrala auditorskou firmu BDO k provedení tří obvyklých externích auditů činnosti v roce 2018 v rámci tří pověřovacích dohod s GŘ GROW (nyní DEFIS), pokud jde o granty udělované z programů EGNOS, Galileo a Horizont 2020; audity dospěly k závěru, že finanční prostředky, které delegovalo GŘ DEFIS, byly vynaloženy řádně; přestože byly odhaleny určité formální chyby, nebyla učiněna žádná závažná zjištění;

34. pokud jde o návazná opatření v souvislosti s připomínkami orgánu příslušného k udělení absolutoria v minulých letech, konstatuje, že IAS provedl v roce 2018 audit „řízení IT v GSA“ a že agentura vypracovala akční plán se šesti opatřeními zaměřenými na potenciální oblasti ke zlepšení; konstatuje, že v březnu 2020 uzavřel IAS dvě opatření a agentura připravila veškerou další dokumentaci týkající se zbývajících opatření, a že se agentura domnívá, že po předložení připraveného souboru bude IAS moci uzavřít většinu, případně všechna zbývající opatření; žádá v této souvislosti agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o vývoji situace;

Další připomínky

35. s ohledem na připomínky a poznámky orgánu příslušného k udělení absolutoria, které se týkají závazku agentury minimalizovat negativní dopad rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Unie, konstatuje, že některé dotčené smlouvy byly přerozděleny od dodavatelů ze Spojeného království společnostem usazeným na území některého členského státu a v případě jiných smluv přirozeně skončila jejich platnost před datem vystoupení a že záložní místo bezpečnostního střediska systému Galileo bylo přemístěno ze Spojeného království do Španělska, čímž byla zajištěna kontinuita služeb;

36. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 29. dubna 2021 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0215.